UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

PAssio d[omi]ni nostri Jesu christi se||cu[n]dum serie[m] quattuor Euangelistaru[m]: per que[n]da[m] || fratrem ordinis minorum de obseruantia:|| acurratissima opera: deuotissimaq[ue] ex||positione ...

[Basel?], 1510

Quantu[m] ad secundu[m] iam audiem[us] q[ua]liter d[omi]n[u]s ductus fuit ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30822

Visual Library

Paſſio domini

Quantũ ad ſecundũ iam au
diem⁹ q̃liter dñs ductus fuit de vno iudice ad aliũ. Erant enim
duo magni viri in ꝑplo q̄ regebãt ꝑplm alternatim. vn⁹ vno an
no. alius alio anno. ſ. Annas ⁊ Cayphas. Annas erat antiq̄oꝛ ⁊ erat ſocer
Cayphe. Cayphas aũt regebat ꝑplm qñ xp̄s captus fuit. Sed qꝛ annas
erat antiq̄oꝛ ⁊ magnus dñs. ideo q̄ ceperãt xp̄m duxerũt eum p̄mo ad do
mũ Anne. ⁊ ꝓpter honorẽ ⁊ ꝓpter leticiã. Et ibi inq̄t Albert⁹ magn⁹. de ac
cuſatõib; ſuis tractare inceperũt. Eſt etiã alia rõ. ſ. vt xp̄s Ieſus corã iudi
cib; plurib; ꝯdẽnatus. videret̃ magis dign⁹ morte. Seq̄t̃ in Math. Ado
leſcẽs ãt q̄dã ſequebat̃ eũ amictus ſyndone. i. veſte linea ſup nudo. ſ. corpe
qꝛ nõ habebat aliã veſtẽ. Lyra dt. Quia iſte nõ noĩat̃ h̄. ideo dicũt aliq̄
ꝙ fuit Iacob; frater dñi. Alij ꝙ fuit Iohãnes euãgeliſta q̄ iunioꝛ erat inter
ap̄los. Alij aũt dicũt ꝙ fuit q̄dã iuuenis de domo illa in qua comederãt pa
ſcha. Hec Nicola⁹ dt Lyra. Et tenuerũt eũ. At ille relicta ſyndone. nud⁹
ꝓfugit ab eis. Cũ aũt xp̄s adduceretur ad domũ Anne. Tũc ſeq̄bat̃ eum
Symon Petr⁹. inq̄t Iohãnes. a lõge. ⁊ alius diſcipulus. i. Iohãnes. ſm
Auguſti. ita ꝙ iudei nõ videbãt eos. qꝛ tenebre erãt. Vidẽtes aũt ꝙ ieſus
introduct⁹ eſſet in domũ Anne. introiuit ipe Iohãnes cũ alijs in atriũ. Pe
trus aũt ſtabat ad hoſtiũ foris. Exiuit ğ Iohãnes ⁊ p ancillã hoſtiariã Pe
tro ingreſſum ĩpetrauit. Ancilla vero intuita Petrũ dixit ei. Nũquid ⁊ tu
ex diſcipulis es hoĩs iſtius. Tunc negauit p̄mo. ſ. ſimpl'r ex timoꝛe ſubito
dicẽs. Nõ ſum mulier. nõ noui illũ. nec ſcio q̄d dicis. Albert⁹ magn⁹. h̄ eſt
neſcio eũ de q̄ dicis. Et tũc. ſ. poſt p̄mã negatõem gallus ſm Mar. p̄mo cã
tauit. Dicitq; Iohãnes. Stabãt ğ ſerui ⁊ miniſtri. ſ. illi. dt q̄dã gloſatoꝛ ſu
p Iohã. q̄ ꝯphenderãt ⁊ ligauerãt xp̄m ad prunas ⁊ calefaciebãt ſe. qꝛ fri
gus erat. Et petr⁹ ſtabat inter eos q̃ſi vnus ex illis ⁊ calefaciebat ſe. etiam
qꝛ caritas xp̄i refrigerat in coꝛde ei⁹. Et ſm Bedã interim aũt ꝙ Petr⁹
ſe calefaciebat Annas interrogauit xp̄m dñm de duob; videl; de diſcipul'
⁊ doctrina ei⁹. De p̄ma q̃ſtione nil boni dicere potuit. Rõ. qꝛ vn⁹ tradidit
eum. alius negauit eum. ceteri ꝓ̄o oẽs fugerũt ab eo. Deditq; nob in h̄ exẽ
plũ. vt malũ de alijs nõ debem⁹ dicere. nec eis detrahere. nec pctm̃ ſeu defe
ctũ alterius ꝓpalare. S; qñ ſcd̃o q̃ſiuit. ſ. de doctrina ei⁹. Rñdit ei. oñdẽs ꝙ
nõ erat mala ſeu ſuſpecta. ſ; ſana ⁊ recta di. Ego palã locutus ſum mũdo
⁊ ſp docui in ſynagoga. i. in ꝯgregatõe ⁊ tẽplo q̄ oẽs iudei ꝯueniũt. ⁊ in oc
culto locut⁹ ſum nihil. Quid me interrogas. ſ. cui nõ credis. iterroga eos
q̄ audierũt. Ecce hi ſciũt q̄d dixerim ⁊ locutus fuerim. Et cũ hec dixiſſet
aſſiſtens vn⁹ miniſtroꝝ Anne. dedit ei alapã. i. vnã magnã plagã. in maxil
lã. q̄ hodie videt̃ in veronica Rome. quã Chriſt⁹ imp̃ſſit iſti mulieri emoꝛ
roiſſe qñ iuit ad mortẽ. Et dixit ei. Sic rñdes põtifici. Quaſi di. Miſer et
vilis hõ. q̃uo es tu auſus ita rñdere dño tuo. tu debes ei rñdere cũ magna
reuerẽtia. Chriſtus aũt patiẽter tollẽs cũ magna mãſuetudine ⁊ hũilitate
⁊ tranq̄llo aĩo. rñdit ⁊ dixit ad eũ. Si male. i. ſi ꝯtra veritatẽ locutus ſum.
Iſte eñ male loquit̃ q̄ ꝯtra veritatẽ loq̄t̃. teſtimoniũ phibe de malo. Si ãt
bñ. cur me cedis. Quaſi dicat. impunitus d; ẽẽ q̄ bñ loq̄t̃. Ecce nõ ſolũ pa

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſtienter tulit.ſed eum etiã docuit charitatiue ⁊ inſtruxit. Videte q̃ ma-
gna iniuria iſta fuit ꝙ vnus turpiſſimus ſeruus in publico corã omibꝫ ſi-
ne cauſa ꝑcuſſit in maxillam illũ qui eſt dominus omniũ creaturarũ. Iſtũ
articulum ſpẽali etiã deuotõe ⁊ ꝯpaſſione recogitare debemus. Sequit᷑.
Annas aũt.qꝛ nõ regebat populuꝫ illo anno.ideo noluit ſe intromittere
de chriſto.ſed miſit illum ligatũ quaſi malefactorem ⁊ reũ ad caypham.
qui tũc regebat populũ.⁊ in domo eius iam ꝯuenerant maiores iudeorũ
ſcꝫ ad examinandũ ⁊ videndũ chriſtũ.vt Lyra dĩ. Et Theophilus ait.
Suſpicãtes hũc cũ aſtutior eſſet excogitare poſſe aliq̃d aduerſum ieſum
dignũ morte. Hec vero ꝑ̃ſentatio maior ⁊ grauior fuit q̃ ꝑ̃ma ad Annã
qꝛ iſte actu erat pontifex anni illius ⁊ plus malicioſus.ac valde aſtutus.
atq̃ plures ⁊ maiores ibi iniurie fuerunt ſibi illate.vt poſtea parebit. Et
ideo talia multiplicata maiorem inferebãt leſionem. Quilibet eñ ad com-
placendũ pontifici illuſionẽ nouã excogitare attentauit. Et ſic tanq̃ lupi
voraces ad agnũ in ſaluatorem irruerũt. Sequitur ſm Math. Marcũ ⁊
Lucã. Petrus aũt ſequebat᷑ eũ.ſcꝫ chriſtũ captiuatũ ⁊ ductum de domo
Anne ad domũ Cayphe.a longe.vt ſcꝫ videret finem.videlꝫ ſi dimitte-
retur ſeu ad mortem ꝯdemnaret᷑. Et ingreſſus intro.i.in atriũ Cayphe
volens ſe iterũ calefacere.vñ di. Mathe.⁊ Joh. Erat aũt Symon petrꝰ
foris in atrio ſtans ⁊ calefaciẽs ſe. Et ſm ꝙ habet᷑ ex euãgeliſtis.qꝛ vnus
interdũ ſcribit ⁊ ſupplet qđ alius nõ ſcribit ⁊ omittit. Quẽ cũ vidiſſet ite-
rum alia ancilla cepit dicere circũſtantibꝫ. Albertus. miniſtris. hic ex illis
eſt.et erat cũ Jeſu nazareno Acceſſerũt q̃ ſtabãt. Gor.ad interrogãdũ.⁊
dixerũt petro Nũq̃d ⁊ tu ex diſcipulis eiꝰ es.vere ⁊ tu ex illis es. Nã ⁊ loq̃la
tua manifeſtũ te facit ꝙ ſis galileus. Tũc petrus plus timuit q̃ primo.⁊
negauit ſecũdario cũ iuramento ꝙ nõ erat diſcipulus chriſti.nec cognoſce-
bat eum. Et poſt puſillum interuallo facto quaſi hore vnius qui aſtabãt
ſcꝫ circa ignem.dixerũt Petro. Vere tu ex illis es.⁊ loquela tua manife-
ſtum te facit. Maximeq̃ vnus ex ſeruis Cayphe vrgebat eum.ſcꝫ ver-
bis ⁊ teſtimonio.vt dicit Joh.cognatus eius ſcꝫ malchus cui petrus ab-
ſcidit auriculam.qꝛ ait. Vere ⁊ hic cũ illo erat. Et dicebat ſe eum vidiſſe
in orto cũ ieſu. Tũc petrus iterũ tercio ſcꝫ negauit. Et dĩ Marcus.ꝙ ce-
pit anathematizare.id eſt cũ maledictione iurare vel maledicere ſibiipſi.
vt Lyra dicit.qꝛ nõ noui hominẽ iſtum quem dicitis Et ſtatim ꝯtinuo
adhuc illo loquente.negando.gallus cantauit. Lyra.ſcꝫ ſecũda vice.quia
poſt ꝑ̃mã negatõem ſemel cantauit gallꝰ.vt habet᷑ Marci.xiiij.ſed petrꝰ
pre timore perturbatus nõ percepit.id eſt nõ aduertit. Secũdũ vero gal-
li cantũ.inquit Gorra.aduertit.⁊ rediit ad cor ſuũ. Et ideo primũ can-
tum alij tacent. Vltimũ vero omnes ſcꝫ euangeliſte dicũt. Dicit etiã q̃-
dam gloſator ſuper Johãnem. Scđm narratõem Johãnis videt᷑ ꝙ ꝑ̃ma
negatio fuerit in domo ſiue curia Anne.ſecũda ⁊ tercia in domo Cayphe.
Et in hoc etiam ꝯcordat Albertus magnus ſuper Lucã. Et Criſoſto.
dicit. Anteq̃ ſcꝫ ſecũdo gallus cantaret.ad Caypham ducitur. ¶ Leo
papa. Heſitare permiſſus eſt vt in eccleſie principe remedium penitentie
conderet ⁊ nemo auderet de ſua virtute ꝯfidere quãdo mutabilitatꝫ pe-
riculum nec beatus petrus potuiſſet euadere. Dñs autem ieſus qui intra-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pontificale cõciliũ ſolo corpore tenebatur trepidatõem diſcipuli foris poſi-
ti diuino vidit intuitu ⁊ pauentis animuꝫ mox vt reſpexit erexit. ⁊ in fle-
tus penitudinis incitauit. Felices ſancte apoſtole lachryme tue que ad di-
luendã culpã negatõis virtutem habuere ſacri baptiſmatis. Affuit enim
dextera dñi ieſu xpi. que labentem te priuſqȝ deijcereris exciperet ⁊ firmi-
tatem ſtandi in ipſo cadendi periculo recepiſti. Vidit in te dñs fidem nõ
fictã. nõ dilectõem auerſam. ſed ꝯſtantiã fuiſſe turbatã. Habũdauit fle-
tus vbi nõ defecit affectus ⁊ fons charitatis lauit verba formidinis. Nec
tardũ eſt remediũ abolitõnis. vbi nõ fuit iudiciũ volũtatis. Cito itaqȝ in
ſoliditatẽ rediijt petra. tantã recipiens fortitudinẽ vt qd tũc in chriſti ex-
pauerat paſſione in ſuo poſt ſupplicio non timeret. Sequit. Tũc dñs xps
ꝯuerſus reſpexit Petrũ. Quia dicit quidã doctor. ꝙ tali loco forte erat ꝙ
poterat eũ videre. ſed ſm Augm. ⁊ Ambroſiũ dñs reſpexit eũ oculo miſe-
ricordie ⁊ nõ corporali. ex quo reſpectu illuminatus. recordatus eſt verbi
qd dixerat ei xps. Anteqȝ gallus ⁊c. Et egreſſus foras fleuit amare. Fle-
uitqȝ ita fortiter intime ⁊ amare. ꝙ culpa ⁊ pena fuerat ſibi remiſſa. Sta-
te ãt xpo ita ligato añ Cayphã. maiores iudeoꝝ ⁊ oẽ ꝯciliũ. i. ꝯgregatio iu-
deoꝝ ꝯ eũ qrebãt falſuꝫ teſtimoniũ ꝯ eũ. vt ipm morti traderet. Et nõ iue-
nerũt. ſ. qd falſuꝫ ⁊ iniuſtũ erat in eo. Nouiſſime ãt venerũt duo falſi teſtes
et dixerũt. Hic dixit. Poſſum deſtruere templũ dei ⁊ poſt triduũ reedifi-
care illud. Ipſi ſolum intelligebant verba chriſti de templo ſuo lapideo.
Chriſtus vero dixerat de templo corporis ſui. i. de morte ⁊ reſurrectione
ſua. Johãnis. ij. Soluite. i. ſolueritis templum hoc. i. corpus meũ. ⁊ in trib9
dieb9 excitabo illud. i. de morte ad vitam reſuſcitabo illud. Poſtqȝ illi falſi
teſtes ſuũ falſum teſtimonium ꝓpoſuiſſent. tũc princeps iudeorum Cay-
phas ex impatientia ſurgens ait ad Jeſum. Nihil reſpondes ad ea q̃ iſti
aduerſum te teſtificantur. Jeſus autẽ tacebat ſicut agnus innocu9 ⁊ man-
ſuetus. qꝛ ſibi obiecta erant falſa ⁊ reſponſione indigna. ⁊ cuꝫ hoc ſciebat
qnicquid reſpondiſſet inutile fuiſſet. quia ſibi nõ credidiſſent. ſed potius
calumniati fuiſſent. Ambroſius. Accuſatur dominus ⁊ tacet. qꝛ defenſio-
ne nõ indiget. ambiant defendi qui timent vinci. Videns igit Cayphas
ꝙ chriſtus nõ reſponderet turbatus eſt. ⁊ volẽs eum capere in ſermone ite-
rum interrogauit eum adiurando dicens. Adiuro te per deum viuũ vt di-
cas nobis ſi tu es chriſtus filius dei benedicti. Et in hoc peccauit grauiter
qꝛ quãdo inferior incitat ſuperiorem ad dicendũ veritatem ſine cauſa. pec-
cat. ſic fuit in ꝓpoſito. Chriſt9 tñ ꝓpt reuerentiã diuini nominis ſibi reſpõ-
dit. Dando nobis in hoc exemplum vt ſemꝑ habeamus in reuerentia no-
men dei dicens. Tu dixiſti. ſupple veritatem. ꝙ ego ſum. quod patꝫ ex ſe-
quentib9. oſtendens ſe eſſe futurum iudicem. licꝫ modo iudicaretur iniu-
ſte. Vñ dixit. Verũtamen dico vobis. amodo. id eſt in futuro. ſcilꝫ in die
nouiſſimo videbitis filiũ hominis ſedentẽ a dextris virtutis dei. A dex-
tris. gloſa. i. in potiorib9 bonis patris ſm humanitatẽ. virtutis. i. equali-
tatis. dei ſm diuinitatẽ. Et venientẽ in nubib9 celi. i. aeris. quia in aere ap-
parebit iudicando. quaſi diceret. licꝫ modo ignominioſe tractetis ⁊ quaſi
purum hominẽ ⁊ impiũ ꝯdemnetis. tamẽ in extremo iudicio videbitis
me iudicẽ veſtrum ⁊ omniũ hominũ. Tũc imponũt chriſto turpiſſimum

peccati. ſcʒ blaſphemiã. Vñ princeps iudeorũ Cayphas ſcidit veſtimen
ta ſua. Iſte em̃ vt dicit Rabanus erat mos anquit⁹ iudeoruʒ. quãdo ali
quid blaſphemie audierũt ſciderũt veſtimenta ſua in ſignuʒ triſticie. Et
exclamauit dicens. Blaſphemauit quid adhuc egem⁹ teſtib⁹. Ecce nũc
audiſtis blaſphemiã ex ore eius. quid vobis videtur. quaſi dice. ꝯuictus
eſt ꝓprio verbo. Vñ Lu. xxij. additur. Ipſi em̃ audiuim⁹ de ore eius. Et
ideo reſpondentes om̃es dixerũt. Reus eſt mortis. Poſt hmõi clamoreꝫ
turpiſſime eũ tractauerũt. Et hoc ſpẽaliter in quinqꝫ. ſicut pʒ ex euãgeliſ
tis. Primo faciẽ eius ſpecioſiſſimã ⁊ iocũdiſſimã deſiderabilem angelis
venerabilẽ ſanctis. que ⁊ om̃es celos adimplet letitia. ſuis ſputis immũ
dis deturpando. dicente euãgeliſta ꝙ expuerũt in faciem eius. Et Mar
cus dr̃. ꝙ ꝯſpuerũt. tanqꝫ nõ vnus ſolus. ſed plures ſimul ſpuerũt in faci
em xp̃i. quaſi eſſꝫ abiectus ⁊ maledictus a deo ⁊ dignus morte. Secũdo
collũ eius beatiſſimũ colaphis cedendo. i. plagis ſup collũ. tanqꝫ eſſꝫ ſtul
tus fatuus ⁊ ꝯtemptibilis ꝑſona. Unde dicit Be. Chriſtus qui tunc ce
ſus eſt plagis iudeorũ. ceditur nũc falſoꝝ chriſtianorũ blaſphemijs. Ter
tio faciẽ eius ſanctiſſimã palmando. id eſt extenſis manib⁹ percutiendo.
et alapas graues dando. Ex qua ꝑcuſſione homo plus qꝫ de ꝑcuſſione in
collo affligitur. In facie em̃ ſunt om̃es ſenſus. ⁊ ſunt ibi membra tenera fa
cile leſibilia. vnde veriſimile eſt ꝙ ex tali ꝑcuſſione fluxerit ſibi ſanguis ꝑ
os ⁊ nares eius. q̃uis euangeliſte nõ ſcribant. Quarto oculos ſuos ve
nerabiles ⁊ faciẽ eius ſanctiſſimã velando. ad hoc ꝙ nõ poſſet videri Fer
tur em̃ benedicta facies domini noſtri ieſu chriſti tam plena fuiſſe gratiaꝝ
ꝙ impijſſimi iudei ſibi eam velauerũt. ipam vt inſpicere nõ poſſent. ⁊ per
ꝯſequẽs in nullo ſibi parcerẽt. Et hoc (dr̃ Albertus mag.) erat incõueni
ens valde velari ſpecioſum pre filijs hominũ. in quẽ angeli deſiderant ꝑ
ſpicere. Quinto etiã ſcʒ veritatẽ diuinã ⁊ ſapientiã eternã ſubſannando.
qꝛ cũ oculos ⁊ faciẽ eius glorioſiſſimã velaſſent ꝑcutiebant eum in capite
ac petẽdo deriſorie dicebant. ꝓpheciza nob̃ xp̃e q̃s eſt q̃ te ꝑcuſſit. q. di. ſm̃
Ly. tu es falſus ꝓpheta. Sʒ vbi ⁊ quõ ꝑcuſſerũt eũ. de h̃ euãgeliſte diuer
ſimode ſcribũt. Nã math. dr̃ ꝙ tũc colaphis eũ cedebãt. alij aũt palmas
in faciẽ dederũt. ſm̃ Mar. ꝓo colaphis ⁊ alapis eũ tũc ceciderunt. ſm̃ ꝓo
Lucã ꝑcutiebant in faciẽ eius. Et ĝ pt dici ꝙ cũ velaſſent eũ q̃libet perꝯ
cuſſit ipm̃ vbi ipſe volebat. alij ad collũ alij ad maxillas. alij in faciẽ. ⁊ per
cutiendo interrogauerũt eũ di. Propheciza nobis xp̃e. Albertus mag. qꝛ
ꝓpheta vocaris a turbis ⁊ occultoꝝ ꝯſcius. Dic ĝ q̃s eſt q̃ te ꝑcuſſit. Et
ſic dñs ꝓphetaꝝ vt pſeudo ꝓpheta illuſus eſt. Et multa alia ꝯuiciabant ei
Qualiter aũt h̃ eſſꝫ euãgeliſte nõ ſcribũt. Sʒ ſicut in q̃buſdã repit libris
et pie credẽdũ ẽ ꝙ in domo cayphe eũ ad terrã ꝓijciebãt. ⁊ ꝑ eũ ⁊ ꝑ corp⁹
ei⁹ ſaltabãt. alij fortitudinẽ brachioꝝ i eo examiabãt. vt dr̃ quedã glo. alij
forſitã lutũ ſup eũ iactabãt. alij manu reuerſa dulciſſimũ ⁊ melliflũ os ipi
us ꝑcutiebãt. alij ꝑ venerabiles capillos ipm̃ trahebãt. vt Bern. ait i ꝯtẽ
platõib⁹. alij genas ei⁹ tenerrimas ſuis vnguib⁹ lacerabãt. alij ſciſſimã bar
bã ipi⁹ vellebãt. vñ illd̃ Iſa. Corp⁹ meũ dedi ꝑcu. ⁊ ge. me. vel. q̃dã expo
nũt d̃ laceratõe maxillaꝝ factã vnguib⁹ ipioꝝ iudeoꝝ. q̃dã ꝓo de extractõe
barbe dñi. qd̃ ſiue vtrũqꝫ veꝝ ſit ſiue alteꝝ. nõ tñ ẽ ſine effuſiõe ſanguis factũ

Bern̄. dicit in ↄtemplatoībꝫ. Cum em̄ crudeliſſimi eſſent ⁊ ſine miſericor
dia. om̄ia mala ⁊ vituperia que poterant faciebant ei. Alij ex ſua mala vo
luntate. alij vt placerent maioribꝫ. qui erant immaniſſimi. Hec Bernar.
Modo perpende ⁊ ↄſidera fidelis chriſtiane quot ⁊ quāta incommoda
opprobria. ſupplicia pro te paſſus eſt hac nocte xp̄us dn̄s noſter. tota no
cte modicū ſecū ↄ̄euerūt. ⁊ recordare. qꝛ peccata tua fuerūt cauſa ſue acer
rime paſſionis. caueaſqꝫ tibi a peccatis qꝛ ſunt ↄtra deū. Hieronym⁹ dicit
q̄ paſſio xp̄i quam illa nocte ſuſtinuit nunq̄ꝫ erit manifeſta niſi in die iudi
cij. Hec aūt om̄ia ſcꝫ que dn̄s paſſus eſt in domo Cayphe. vt inquit Alber
tus magnus. dn̄s maieſtatis ſuſtinuit. vt nobis formā daret humilitatis
et patientie. ⁊ nos ſue charitati obligaret. Sic habetis qualiter paſſio xp̄i
fuit per iudeos inchoata. De cetero ꝑ̄o audietis qualiter per gentiles fu
it ↄſummata. Sequitur. Poſtqꝫ aūt domino a media nocte vſqꝫ mane. ſcilꝫ
ad horam p̄mā illuſiſſent. ⁊ afflicto eo iſta nocte vigilijs verberibꝫ. ⁊ ſpu
tis. atqꝫ illuſionibꝫ. Mane facto. ſcꝫ hora prima ortus ſolis. ↄſilium inie
rūt om̄es p̄ncipes ſacerdotum. ſcꝫ iudeoꝝ. ⁊ ſeniores populi aduerſus ie
ſum. vt eum morti traderent. Glora. qui ſcꝫ dat vitam mundo. Nā tota
nocte occupati fuerūt in xp̄i illuſione. ideo mane cogitant de ip̄ius morte
putantes ꝑ mortem extinguere eius doctrinā. vt dicit Origenes. Rabba
nus. Vide q̄ꝫ ſolliciti ſunt in malo. tota nocte vigilauerūt vt facerēt ho
micidiū. ⁊ vinctū adduxerūt ip̄m de domo Cayphe in p̄toriū. ⁊ tradide
rūt poncio pylato preſidi. ſcꝫ romanoꝝ ad interficiendū. Leo papa Of
ferebāt pylato duris nexibꝫ vinctū. colaphis ⁊ alaphis frequentibꝫ ceſuꝫ
ſputis oblitum. clamoribꝫ predamnatū. vt pylatus nō auderet eū abſol
uere. Et Bern̄. in ↄtemplatoībꝫ. Duxerūt eū ad pylatum. manibꝫ poſt
tergum ligatis vel ante. Et vt dicit cathena in collo eius. que poſtea oſten
debatur in hieruſalem peregrinis ꝓ magna deuotiōe. Hec Bern̄. Qui
ſcꝫ pylatus nō erat iudeus. ſed gentilis cuſtos hieruſalē ex parte Tybe
rij ceſaris. Hec aūt p̄ſentatio fuit grauiſſima inter om̄es rōne iudicis ple
nariam poteſtatem habentis dānandi ad mortem. Vn̄ ⁊ iudas audiēs
ipſum ductū ad pylatum iam nō eſtimauit euꝫ amplius poſſe euadere. du
ctus penitentia. i. anguſtia quadam ⁊ triſticia tactus. ſcꝫ infructuoſa ſine
ſpe venie. venit ad iudeos. ⁊ retulit eis triginta argēteos di. Peccaui tra
dens ſanguinē iuſtū. At illi dixerūt. Quid ad nos. quaſi di. ſcḋm Lyrā. Nō
curamus ſi peccaſti vel nō. tu videris. Lyra. id eſt ad te ꝑtinet videre fa
ctum tuū. Videns aūt iudas q̄ eum deridebant ⁊ q̄ damnat⁹ eſſꝫ. Glor.
id eſt merito peccati eterna dānatōe dignus. lapſus in deſperatiōem pro
iectis argenteis in templo. abiens laqueo ſe ſuſpendit. vbi dicit Hierony
mus q̄ iudas plus peccauit in deſperatōe ⁊ ſui ipſius ſuſpenſione q̄ꝫ in fi
lij dei traditione. Et dicit Actuū p̄mo. q̄ poſt ſuſpenſioneꝫ crepuit medius
et diffuſa ſunt om̄ia viſcera eius. Et merito. ne ſcꝫ eius im̄ūda aīa exiret
per os ſuū. cū quo ſaluatorem totius humani generis oſculat⁹ fuerat. Se
quitur in Matheo. Principes aūt ſacerdotū. ſcꝫ iudeoꝝ. acceptis argēteis
dixerūt. Nō licet eos mittere in corbonā. Glor. i. inter dona dei. qꝛ p̄ciuꝫ
ſanguinis eſt. Glor. id eſt p̄cium datuꝫ ꝓ ſanguine effundendo. Ideo cō
ſilio inito. Glor. i. inter ſe inuicē habito emerunt ex illis agrū figuli in ſe

pulturā peregrinoꝝ. Hoꝛ. Nō nō fecerūt in miſericoꝛdiā pauperū. ſed in
infamiā ſaluatoꝛis. vt longe lateqꝫ diffamaret. Cū ergo ſtaret corā p̄ſide
in p̄toꝛio. iudei (dt Johes) nō introierūt. ſcꝫ ꝓpter feſti ſanctitatē ꝛ ſolen
nitatē qđ iam celebrare ceperant. ne ꝯtaminarent. ſed manducarent. ſcilꝫ
mūdi paſcha. i. cibū paſchalē. qui nō erat licitus comedi niſi a pſonis mū
dis. Conſidera hic eoꝝ cecitatē. metuebāt ꝯtaminari ex ingreſſu domꝰ
hoīs gentilis. vt inqt Ly. et tamē nō timebant inquinari ex ꝓcuratione
moꝛtis innocentis. Vn̄ Augꝰ. Cōſuetudo erat iudeis in feſto paſche nō
intrare domū alienigene. O impia cecitas alieni iudicis p̄toꝛio ꝯtamina
ri timebāt. ꝛ innocentē ſanguinē fundere nō timebant. Sicut hodie non
comedūt nec bibūt cū chꝛiſtianis vinū aut aliū potū p̄ter aquā. ꝛ tamen
ſanguinē ipoꝝ ꝛ ſudoꝛē comedūt ꝑ vſuram. Exiuit ergo pylatus ad eos
foras ꝛ dixit eis. Quā accuſatōem affertis aduerſus hominē hūc. Reſpō
derūt ꝛ dixerūt ei. Si nō eſſet hic malefactoꝛ. nō tibi tradidiſſemꝰ eū. Di
xit ergo eis pylatus. Accipite eū vos ꝛ ſcḋm legem veſtrā eū iudicare. Et
illi. Nobis nō licꝫ interficere quēq̄ꝫ. Accuſabāt aūt eū de tribꝫ ſignanter.
Pꝛimo ſcꝫ ꝙ ſubuerteret gentē eoꝝ. Secūdo ꝙ ꝓhiberet tributū dari ce
ſari. vt ex hoc pylatus moueret ꝯtra eum. Tercio ꝙ diceret ſe chꝛiſtū re
gem eoꝝ. Pylatus aūt p̄mam ꝛ ſecūdam accuſatōnem nihil reputans. qꝛ
foꝛte audierat dn̄m dixiſſe iudeis. Reddite que ſunt ceſaris ceſari. ꝛ que
ſunt dei deo. Tercius vero articulus videbat derogari honoꝛi ꝛ pote
ſtati ceſaris. Et ideo pylatus introiuit in p̄toꝛiū. ꝛ vocauit Jeſuꝫ ſeoꝛſuꝫ
et interrogauit ipm dicens. Tu es rex iudeoꝝ. quaſi di. Eſt hoc verū ꝙ
vis tibi vſurpare regnū iudeoꝝ. Rn̄dit dn̄s noſter di. Dicis hoc a teipſo
an alij tibi dixerūt de me. Rn̄dit pylatꝰ. Nūqđ ego iudeus ſum. q. d. iude
us nō ſum. ideo nec hoc de te dictaui. Sꝫ gens tua. ſcꝫ de qua natus es. i.
iudei tradiderūt te mihi. di. ꝙ dicis te eſſe regē iudeoꝝ. qđ feciſti. q. d. ſcḋm
Ly. videt ꝙ tu ſis in aliquo culpabilis. ex quo illi q̄ ſunt de gente tua ꝛ tā
te autoꝛitatis ſicut ſunt pontifices te accuſant. Jh̄s rn̄dit di. inter cetera
ꝟba. Regnū meū nō eſt de hoc mūdo. i. poteſtas mea ꝛ autoꝛitas nō hꝫ
oꝛiginē ex cauſis mūdanis ꝛ electōe hominū. ſed aliūde. i. a patre. Et py
latus. Ergo rex es tu. Rn̄dit ieſus. vt Johes ſcribit. Tu dicis. qꝛ rex ſuꝫ
ego. ſcꝫ poteſtate diuina. q. d. ſcḋm Hoꝛ. Ego nō nego qđ tu dicis. ſꝫ tn̄ non
ad regnādū tempoꝛaliter veni vt credis. Vn̄ ſubdit. Ego in hoc. i. ad h̄
natus ſum. Hoꝛ. ſcꝫ natiuitate tp̄ali. ꝛ ad hoc veni in mūdū. Hoꝛ. ſcꝫ na
turā humanā aſſumendo. vt teſtimoniū ꝓhibeā veritati. hoc eſt nō ad do
minandū. ſed ad veritatē dicendū. Omīs q̄ eſt ex veritate audit vocē me
am. Quia q̄ eſt ex deo verba dei audit. Johis. viij. Et qꝛ pylatus nō ad
huc plene intelligebat ꝟba xp̄i. ideo adhuc q̄rit di. Quid eſt ꝟitas. Hoꝛ.
Huius q̄ſtionis rn̄ſionē pylatus nō expectauit hac de cā ſcḋm Alchinnum
qꝛ nō erat dignus de ꝟitate audire. qꝛ eam in ſua ſentētia nō ſeruauit. Se
quit. Et cū hoc dixiſſet iterū exiuit ad iudeos ꝛ dixit. Ego nullā cām ſcꝫ
moꝛtis meritoꝛiā inuenio in eo. i. in hoīe iſto. Credebat eīm ꝙ iudei debe
rent ab accuſatōe deſiſtere. Sꝫ ꝯſiderātibꝫ iudeis ꝙ pylatus xp̄m libēter
abſoluiſſet. eaſdē accuſatōes aggrauauerūt dicētes. vt beatus Lu. ſcribit
Cōmouit populū. i. turbauit pacē cōem. docēs ꝑ vniuerſam iudeā. incipiē

ens a galilea vſ<ꝫ> huc. Cū ergo pylatus audiſſet ꝙ ieſus galileus eſſet de
iuriſdictōe herodis miſit ad herodē qui erat rex ſeu vicari⁹ in galilea. quā
poteſtatē habuit ab imperatore romano. Qui ſcʒ herodes tūc tēporis ve
nerat in hieruſalē ad videndū chriſtū. nō ꝓpter deuotōem. ſed ꝓpter curio
ſitatē. ⁊ ꝓpter ſolēnitatem paſchalem. qꝛ iudeus erat. Et pylatus ideo mi
ſit dn̄m noſtrū ad herodem. vt iudicaret eum ſicut ſuū ſubditū. Herodes
aūt viſo ieſu gauiſus eſt valde. qꝛ ex multo tēpore cupiebat eū videre. eo
ꝙ multa audierat. Hoꝛ. de miraculis ⁊ doctrina eius. Et etiā qꝛ ſperabat
aliquod ſignum ab eo videre. et interrogabat eū multis ſermonibꝫ. Et iu
dei qui chriſtū fuerant ſequuti ꝯſtanter eum accuſabant. Dn̄s vero neq<ꝫ>
herodi nec iudeis aliquid reſpondit. ꝓpter hoc quia herodes indignuʒ ſe
reddebat ꝓpter ſuam ſupbiam ⁊ curioſitatem. Et etiam ideo. ne vtilitas
ſue paſſionis impediretur. Si em̄ reſpōdiſſet herodi. liberari poterat. Cū
ergo chriſtus nullum ſignū facere nec reſpondere vellet. reputauit euʒ. ſcʒ
qui eſt eterna ſapientia (herodes) eſſe fatuū. ⁊ deſpexit ipſum ac retulit a
ſe. Et in ſignū fatuitatꝭ milites herodis induerūt eū veſte alba ludicra. ⁊
ligatum deriſoꝛie reduxerūt ad pylatum. vt cum eo faceret ſicut vellet.
Et ob hanc cauſam. hoc eſt ꝓpter mutuam reuerentiam. herodes ⁊ pyla
tus facti ſunt amici mutuo. quia prius erant inimici adinuicem. Unde
ſequitur. Reputauit autem herodes ſibi ad honorem ꝙ pylatus miſeſ
rat chriſtum ad eum. Quādo aūt pylatus vidit ꝙ herodes remiſit xp̄m
ad eum valde doluit. ⁊ cogitauit quomodo poſſet eum liberare a morte.
Ideo ꝯuocatis iudeis dixit. Nullam cauſam inuenio in homine iſto ex
his in quibꝫ eum accuſatis. ſed neq<ꝫ> herodes. ſcʒ reperit eum dignū morſ
te. Nam remiſi vos ad illum. ergo emendatū. i. flagellatū dimittā illum.
Audientes aūt iudei ipſum chriſtū velle liberare. Tūc magis eum accuſa
bant. Pylatus vero dixit ad eos. Eſt vobis cōſuetudo vt vnū dimittā
vobis in paſcha. i. in feſtiuitate veſtra paſchali. Habebat aūt tūc vnū vin
ctum inſignem qui dicebatur Barrabas. ⁊ erat latro ⁊ ꝓpter homicidiū
vinctus. Congregatis ergo iudeis dixit pylatus. Quē vultis ſcʒ de his
duobꝫ dimittā vobis barrabam an ieſum qui dicit̄ chriſtus. Sciebat em̄
ꝙ ꝓpter inuidiā tradidiſſent eum. id eſt obtuliſſent. Maiores autē ⁊ ſeſ
niores iudeoꝛū ꝑſuaſerūt populis ꝯmunibꝫ vt peterent barrabaʒ. ſcʒ laſ
tronem. Ieſum vero. ſcʒ innocentē ꝑderent. Cū ergo deliberaſſent. pylaſ
tus iterū interrogans eos dꝛ. Quem vultis de duobꝫ vobis dimitti. At
illi ſcʒ ꝑfidi iudei clamantes dixerūt Barrabā. Ecce quāta malicia maſ
loꝛum ꝑfidoꝛū infeliciū<ꝫ> iudeoꝝ. putabant. vt dicit Criſo. ſe poſſe aſtrue
re. ꝙ ieſus deterioꝛ eſſet latrone. ⁊ adeo nequaʒ vt neq<ꝫ> pro pietate neq<ꝫ>
pro feſti ꝓrogatiua deberet liberari. Dixit iterū pylatus illis. Quid igit̄
faciam de Ieſu qui dicitur chriſtus. Dicūt omnes. Crucifigat̄. id eſt cru
ci appendatur. vt crucifixum oīes poſſint videre. Ait illis p̄ſes. Quid
em̄ mali fecit. Hoꝛꝛa. Quaſi diceret nihil. Et ideo iniquū eſt ipſum conſ
demnare. Nullam cām mortis (quare ſcilʒ debeat mori) inuenio in eo. At
illi tūc magꝭ clamabāt ⁊ iſtabāt magnis vocibꝫ poſtulātes. ⁊ inualeſcebāt
voces eoꝛū. vt Lucas inquit. vt ſcʒ quod iuſte ⁊ per rationem obtinere
non poterant. ſaltem obtinerent clamoꝛe. vt crucifigeretur. id eſt morte

viliſſima.ſcz crucis occideretur. Sic habetis quomodo xp̄s de vno iudice ad aliū fuit ductus. Et ſic pz ſecūdū principale.

Q Uātum vero ad tercium

Sciendū ⁊ notandum de chriſti flagellatione ⁊c̄. Uidēs autem pylatus ꝙ nihil proficeret. Contra ad liberatōem chriſti ſed magis tumultus fieret (Lyra) populi.ſcz clamantis ad ꝯtrarium ꝑ ſeditionem ſacerdotum.accepta aqua lauit manus ſuas coram populo dicens. Innocens ego ſum a ſanguine iuſti huius. Remigius. Mos enim erat apud antiquos vt cū quis vellet oſtendere ſe immunem eſſe ab aliquo crimine.accepta aqua lauaret ſuas manus coram populo. Ideo pylatus dixit. Innocens ego ſum a ſanguine. Glo. id eſt a ſanguinis effuſione iuſti huius. vos videritis. Glo. id eſt vos videatis quid faciatis vobis imputetur.nō mihi. Sed in hoc nō dixit verum. Reus eīn fuit.q2 cū eſſet iudex tenebat ex officio ſeruare iuſticiā. Minus tamē peccauit ꝙ̄ iudei. Ratio q2 iudei hoc fecerūt ꝓpter rancorem ⁊ odiū.ipſe vero hoc fecit ꝓpter timorem ceſaris ⁊ ob fauorem populi iudeoꝝ. Sequit. Audientes autē iudei hoc totum acceperūt ſuper ſe di. Sanguis eius. Glo. id ē culpa ⁊ pena effuſionis ſanguinis eius.veniat ſup nos ⁊ ſup filios noſtros. Quaſi nō credentes ꝙ pro hoc pctō punirent a deo. Hieroñ. Perſeuerat vſqz hodie hec imprecatio.⁊ ſanguis chriſti nō auferetur ab eis. Hec ille Audiens aūt pylatus ꝙ crimen ſup ſe vellent accipere. volens populo iudaico placere fecit chriſtū innocentē dñm virginis filiū flagellari ⁊ illudi ipſis iudeis ad libitum. Et ideo gentiles.ſcz apparitores p̄ſidis.id ē miniſtri pylati exuētes eum.qđ ⁊ chriſtus ſponte ⁊ libētiſſime ꝑ nobis fecit. Primo eīn exuerūt eū vestimentis.ſcz veſte alba qua eū herodes induebat.quā adhuc indutā habebat.⁊ etiā ſuis.⁊ p̄cinxerūt veriſiliter eū lintheo.ita ꝙ als denudatus pauꝑrime ⁊ exiliſſime ſteterit corā ibidē exiſtentibꝫ. Scđo ligauerūt eū duriſſime ad quādā colūnā.quē rogaſſe debuerāt merito vt eos a pctōꝝ nexibꝫ abſoluiſſet. Tercio tantū verberauerūt dñm regē eterne glorie flagellis.ꝙ de corpore ei⁹ p̄cioſiſſimo ſanguis ſuus roſeus emanans.vt Hugo ſup Lucā inquit. Et ꝑ totū corp⁹ eius fluēs.vt Brigitta ait. Corp⁹ qꝫ ſuū candidiſſimū rubricās.vt btūs Bern. in ꝯtemplatōibꝫ dr̄.⁊ vndiqꝫ fluens in colūna cui alligatus fuit vſqꝫ hodie ſua veſtigia derelinquit.vñ. Beda ſup Lucā ait.ꝙ colūna vſqꝫ hodie cui xp̄s alligatus eſt dñici cruoris veſtigia certa demōſtrat. Et ꝯcordat magiſter in hiſtoria ſcholaſtica.vbi dr̄ Adhuc colūna cui alligatus fuit.ſeſus veſtigia cruoris oſtēdit. Cui⁹ colūne maior ps fert in eccl̄ia eſſe montis ſyon in hieruſalē. Rome eſt in eccl̄ia ſancte Praxedis virginis. Item xp̄us ſic vulnerabat ꝑ totū ſuū ſacratiſſimū corpus ꝙ a plāta pedis vſqꝫ ad verticē nō inueniebat in eo ſanitas.vt btūs Anſ. ſcribit in planctu ſuo ꝟginali.q2 ſupaddebāt plagā ſup plagā.vt Amb. dr̄ liuorē ſup liuorē.vſqꝫ tā ipī ꝙ̄ inſpectores fatigati iuberent eū a colūna ſolui. De hac grauiſſima flagellatōe inqt etiā btūs Ber.o bone ihū quō diris ꝟberibꝫ ad ſtatuā